

Finansuojama
Europos Sąjungos

Mokykla – demokratinė mokymosi bendruomenė.

Pilietiškumo ugdymas praktikoje:
Erasmus+ patirtis ir įžvalgos iš Nicos.

Paruošė: D&G.

Demokratijos pamatai.

Demos (tauta) + Kratos (valdžia). Tai ne tik rinkimai, bet nuolatinis dalyvavimas.

Teisinės valstybės principas

Visiems galioja vienodos ir teisingos taisyklės.

Valdžių padalijimas

Atsakomybių pasidalinimas ir savitarpio kontrolė.

Žmogaus teisės

Kiekvieno asmens balso ir prigimtino orumo apsauga.

Finansuojama
Europos Sąjungos

Pamatinės Europos Sąjungos vertybės

Finansuojama
Europos Sąjungos

Žmogaus orumas

Neliečiamas ir gerbiamas kiekvienoje situacijoje, sudarantis visų kitų teisių pagrindą.

Laisvė

Saviraiškos, judėjimo ir asmeninio tobulėjimo erdvė, kurioje gerbiamas individualumas.

Solidarumas

Atsakomybė už bendruomenę, savitarpio pagalba ir įtraukties skatinimas.

Vaiko teisė būti
išklausytam.

Finansuojama
Europos Sąjungos

Jaunimas nebėra tik
pasyvus stebėtojas –
tai **pilnateisiai**
individai, kurių
nuomonė turi aiškų
teisinį ir **moralinį**
svorį.

JT Konvencijos 12 straipsnis:

„Vaikas turi teisę laisvai reikšti savo nuomonę visais jį liečiančiais klausimais. Ši nuomonė turi būti išklausyta ir vertinama rimtai, atsižvelgiant į vaiko amžių ir brandą.“

R. Harto dalyvavimo kopėčios: Kur esame mes?

Finansuojama
Europos Sąjungos

Mokykla kaip „Gyvenimo laboratorija“

Pagal prof. G. Himmelmanna, demokratija nėra tik teorija – mokykloje ji egzistuoja trimis formomis:

Gyvenimo forma

Kasdienis elgesys, tarpusavio pagarba, empatija klasėje.

Visuomenės forma

Pliuralizmas, tolerancija, taikus konfliktų sprendimas ir diskriminacijos prevencija.

Valdymo forma

Taisyklių kūrimas, mokinių atstovavimas, realių sprendimų priėmimas.

Finansuojama
Europos Sąjungos

Demokratijos ugdymo metodai praktikoje.

Debatai ir diskusijos

Mokomės argumentuoti, kritiškai vertinti šaltinius ir pagrįsti poziciją, o ne akiai atkartoti vadovėlj.

Mokinių tarybos

Realią galią turinčių sprendimų priėmimo organų stiprinimas – perėjimas nuo „simbolinio dalyvavimo“ prie tikros partnerystės.

Finansuojama
Europos Sąjungos

Bendruomeniniai projektai

Realių vietos ar mokyklos problemų sprendimas, kur vaikai patys inicijuoja pokyčius.

Klasės susitarimai

Taisyklių kūrimas kartu, ugdant asmeninę atsakomybę už jų laikymąsi (valdymas iš apačios į viršų).

Europos demokratija veiksme.

Europos Parlamentas

Tiesiogiai renkami atstovai, ginantys piliečių interesus ir formuojantys žemyno ateitį.

Piliečių iniciatyvos

Tiesioginė galia – teisė vienyti ir siūlyti Europos Komisijai naujus teisės aktų pakeitimus.

Balsavimas nuo 16 metų

Augantis pasitikėjimas jaunimu (pvz., Austrijoje, Maltoje) pripažįstant jų pilietinę brandą ir įtaką.

Finansuojama
Europos Sąjungos

Mokytojo vaidmens transformacija

Nuo autoriteto...

Diktavimo kultūra, vienintelis informacijos šaltinis, orientacija išskirtinai į paklusnumą ir tvarką.

Finansuojama
Europos Sąjungos

...Prie proceso moderatoriaus

Ugdymo aplinkos kūrėjas, skatinantis bendradarbiavimą ir refleksiją. Suteikiama erdvė klysti, veikti ir augti.

Svarbiausias elementas sėkmei – pasitikėjimas.

Išvados: Demokratija mokyklos koridoriuose

„Demokratija turi būti patirta,
kad būtų išmokta.“

Mūsų kaip mokytojų pamatinis
uždavinys – pasitikėjimas mokiniams.
Privalome atiduoti dalį galios
mokiniam, neprarasdami savo
autoriteto.

Sukurkime erdvę, kurioje auga ne
pasyvūs vykdytojai, o drąsūs,
kitiškai mąstantys ir atsakingi
Europos piliečiai.

Finansuojama
Europos Sąjungos

Demokratija ir mokinių įgalinimas: Nuo teorijos iki „Gyvenimo laboratorijos“

Demokratijos pamatai

Teisinės vaistybės principas
Įstatymai galioja visiems be išimčių.
Taisyklės kuriamos atvirai, o vaitižia veikia tik pagal nustatytus teisinius rėmus.

Valdžių padalijimas
Trys atskiros šakos:
Pariamentas, Vyriausybė ir Teismai.
Tai užtikrina „atavary ir saugikily“ sistemą, saugančią piliečių laisves nuo piktnaudžiavimo galia.

Demos + Kratos = Liaudies valdžia

Tautos galia valdyti save.

Tai sistema, kurioje piliečiai tiesiogiai arba per atstovus priima sprendimus dėl savo ateities.

Vaiko teisė dalyvauti

JT Vaiko teisių konvencijos 12 straipsnis

Teisė būti išklausytam visais vaikui aktualiais klausimais.

Mokiniai nėra tik pasyvūs stebėtojai – jų nuomonė turi aiškų teisinį ir moralinį evorj.

Mokinys kaip pilnavertis individas

Nuo globos objekto iki subjekto, turinčio savo balsą.

Šiuoiaikinis švietimas pripažįsta mokinių gebėjimą formuoti savo aplinką ir priimti atsakingus sprendimus.

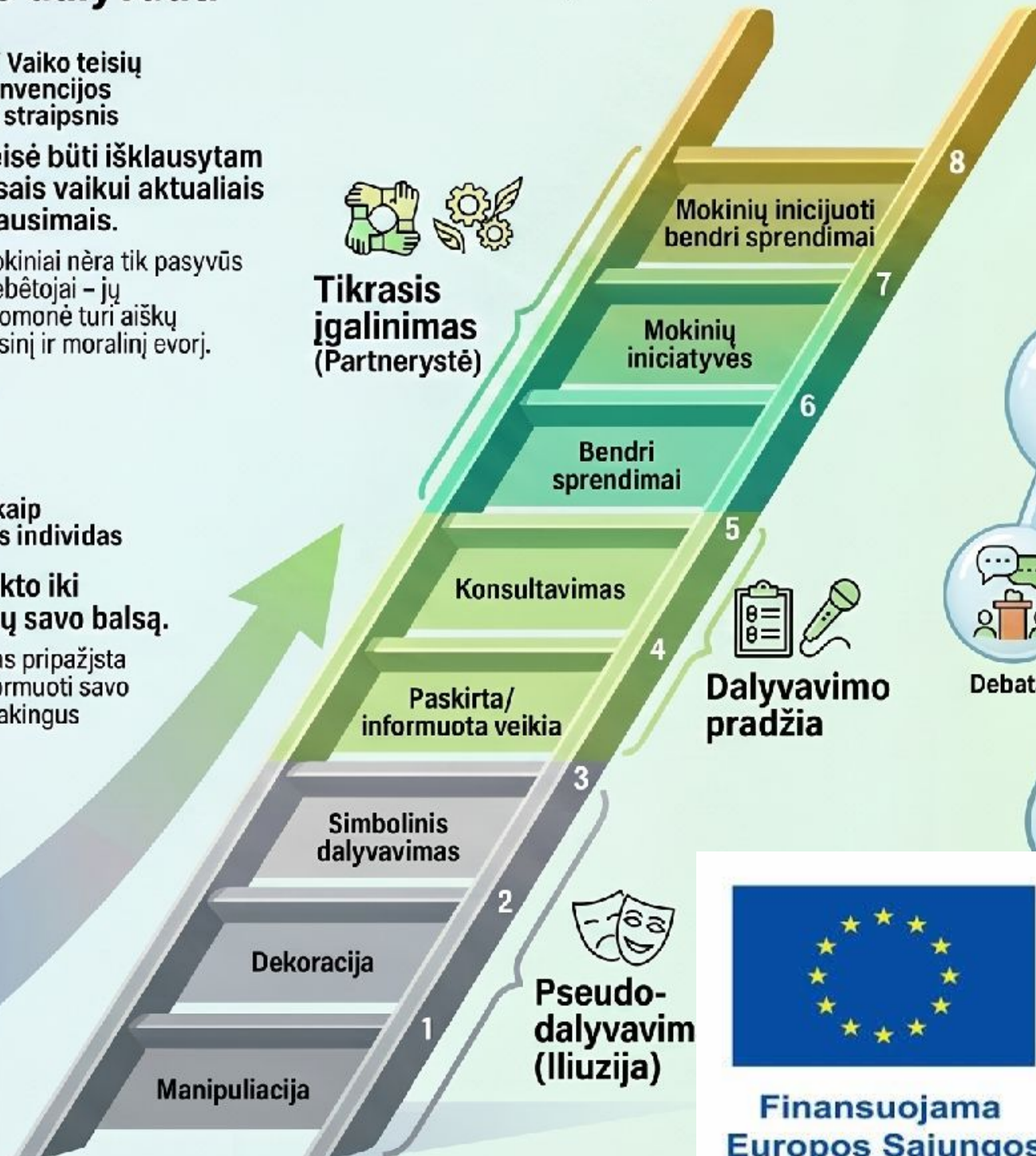
Rogerio Harto dalyvavimo kopėčios

8 dalyvavimo laipteliai

Nuo psoudo-dalyvavimo iki tikros partnerystės.

Tikrasis įgalinimas (Partnerystė)

Demokratija kaip gyvenimo forma

Mokykla – tai mikro-visuomenė, kurioje demokratija išgyvenama kasdien.

Pagal G. Himmeimanną, tai apima gyvenimo, visuomenės ir valdymo formas vienu metu.

Analitinė nepriklausomybė

Ugdomas kritinis mąstymas, o ne aklas taisyklių vykdymas.

Tai būtina sąlyga siekiant nepasiduoti algoritmų ar dirbtinio intelekto diktatui modernia pasaulyje.

Finansuojama Europos Sąjungos

Demokratija ir mokinio balsas: Nuo teorijos iki praktikos

Demokratijos pamatai ir teisinis pagrindas

Liaudies valdžia (Demos + Kratos)

Valstybės valdymas, pagrįstas piliečių dalyvavimu, laisvais rinkimais ir žmogaus teisių apsauga.

Valdžių padalijimas

JT Vaiko teisių konvencijos 12 straipsnis

Vaikas turi teisę laisvai reikšti nuomonę visais jį liečiančiais klausimais.

Dalyvavimo praktika ir mokykla kaip laboratorija

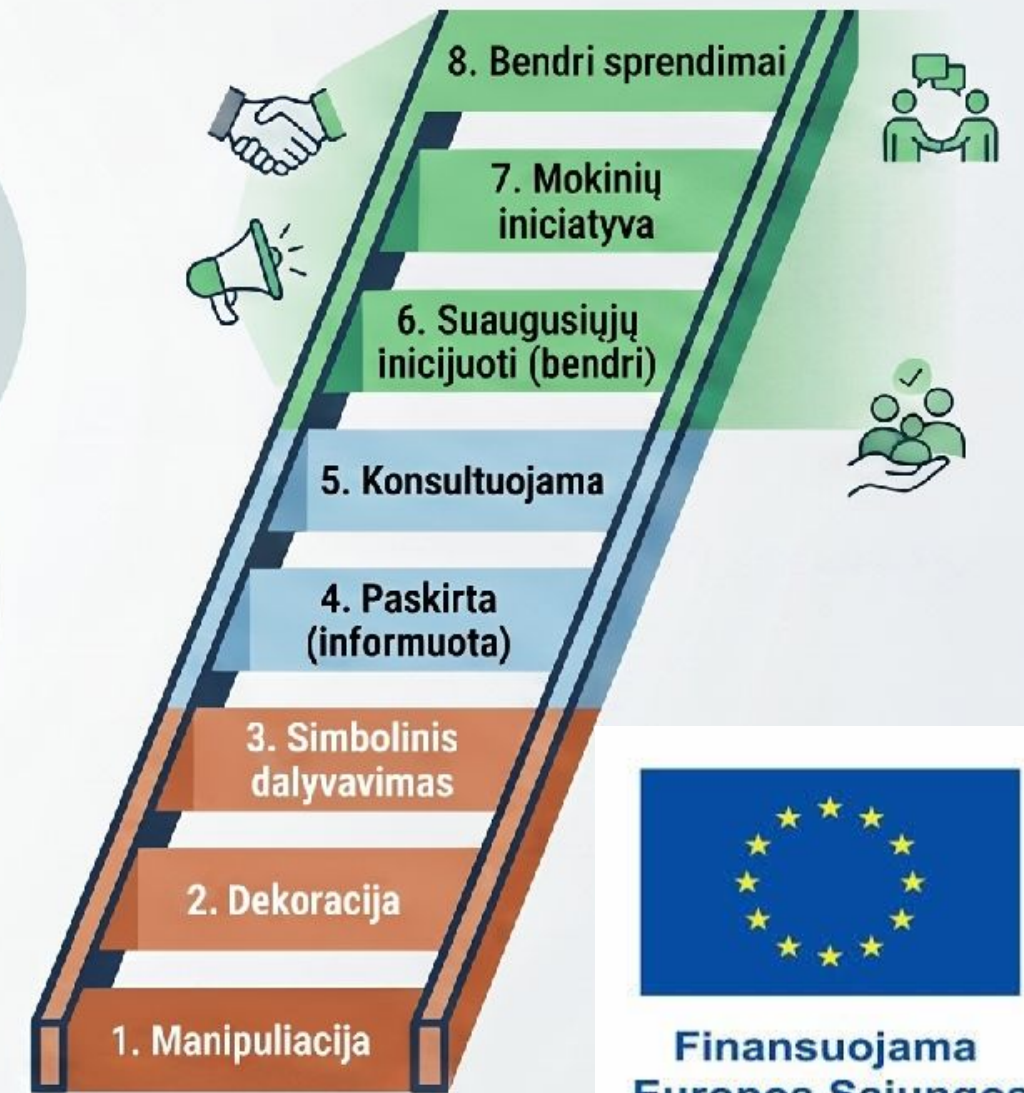
Mokykla kaip „Gyvenimo laboratorija“

Analitinė nepriklausomybė

Tikslas – ugdyti kritiškai mąstančius piliečius, o ne pasyvius algoritmų ar nurodymų vykdytojus.

Rogerio Harto dalyvavimo kopėčios

Finansuojama
Europos Sąjungos

Finansuojama
Europos Sąjungos

Finansuojama
Europos Sąjungos

Finansuojama
Europos Sąjungos

Finansuojama
Europos Sąjungos

Finansuojama
Europos Sąjungos

Finansuojama
Europos Sąjungos

Finansuojama
Europos Sąjungos

